

KOMISIJAS REGULA (EK) Nr. 1864/2005

(2005. gada 15. novembris),

ar kuru groza Regulu (EK) Nr. 1725/2003, ar ko pieņem noteiktus starptautiskos grāmatvedības standartus saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1606/2002, attiecībā uz Starptautisko finanšu pārskatu standartu Nr. 1 un Starptautiskajiem grāmatvedības standartiem Nr. 32 un 39

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS KOPIENU KOMISIJA,

bažas, ka patiesās vērtības iespēju varētu izmantot bez vajadzības, jo īpaši attiecībā uz finanšu instrumentiem, kas ir saistīti ar uzņēmuma pašu pasīviem.

ņemot vērā Eiropas Kopienas dibināšanas līgumu,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2002. gada 19. jūlija Regulu (EK) Nr. 1606/2002 par starptautisko grāmatvedības standartu (SGS) piemērošanu⁽¹⁾ un jo īpaši tās 3. panta 1. punktu,

tā kā:

- (1) Ar Komisijas 2003. gada 29. septembra Regulu (EK) Nr. 1725/2003, ar ko pieņem noteiktus starptautiskos grāmatvedības standartus saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1606/2002⁽²⁾, tika pieņemti visi starptautiskie standarti un to interpretācijas, kas bija spēkā 2002. gada 14. septembrī, izņemot Starptautiskos grāmatvedības standartus Nr. 32 un 39 un saistītās interpretācijas. 32. SGS gadījumā grozījumi tika apsvērti kā ļoti svarīgi, tāpēc uzskatīja, ka nebūtu pareizi tajā brīdī pieņemt šo standartu pastāvošās versijas.
- (2) Starptautiskā grāmatvedības standartu padome (SGSP) 2003. gada 17. decembrī publicēja pārskatītu 39. starptautisko grāmatvedības standartu "Finanšu instrumenti: atzīšana un novērtēšana", kas bija viens no rezultātiem SGSP iniciatīvai savlaicīgi pilnveidot piecpadsmit standartus, lai tos izmantotu sabiedrības, kuras SGS pirmo reizi piemēros 2005. gadā. Pārskatīšanas mērķis bija spēkā esošo SGS kvalitātes un savstarpējās konsekvences tālāka uzlabošana.
- (3) 2003. gada decembrī pārskatītajā 39. SGS ievieša iespēju, kas attiecībā uz sākotnējo atzīšanu ļauj uzņēmumiem neatsaucami noteikt jebkuru finanšu aktīvu vai finanšu pasīvu kā tādu, ko novērtē pēc patiesās vērtības, izsakot ieguvumus un zaudējumus kā peļņu vai zaudējumus (pilnīga "Patiesās vērtības iespēja"). Tomēr Eiropas Centrālā Banka (ECB), Bāzeles komitejā pārstāvētie konsultatīvie uzraugi, kā arī vērtspapīru regulatori izteica

- (4) SGSP atzina šīs bažas un tādēļ 2004. gada 21. aprīlī publicēja publisku projektu, ierosinot grozīt 39. SGS, lai ierobežotu patiesās vērtības iespējas darbības jomu.
- (5) Lai iegūtu grāmatvedības pamatnostādnes par finanšu instrumentiem savlaicīgai piemērošanai 2005. gadā, izlīdzot dažus noteikumus par pilnīgu patiesās vērtības iespēju un riska ierobežošanas uzskaiti, Komisija apstiprināja 39. SGS ar Komisijas 2004. gada 19. novembra Regulu (EK) Nr. 2086/2004, ar kuru groza Regulu (EK) Nr. 1725/2003, ar ko pieņem noteiktus starptautiskos grāmatvedības standartus saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1606/2002 attiecībā uz 39. SGS⁽³⁾. Komisija uzskatīja, ka šī izslēgšana ir ārkārtēja un uz pagaidu laiku, līdz lēmumam par neatrisinātajiem jautājumiem pēc turpmākām konsultācijām un apspriedēm.
- (6) Ņemot vērā piezīmes, kas tika saņemtas par 2004. gada 21. aprīlī publiskoto projektu, un turpmākas apspriedes, jo īpaši ar ECB un Bāzeles komiteju, kā arī vairākas apaļā galda diskusijas ar ieinteresētām personām 2005. gada martā, SGSP 2005. gada 16. jūnijā izdeva grozījumus 39. SGS "Finanšu instrumenti: atzīšana un novērtējums, patiesās vērtības iespēja."
- (7) Pārskatītajā 39. SGS ir ierobežota patiesās vērtības iespējas piemērošana situācijās, kurās tā sniedz lietderīgāku informāciju, jo tā vai nu novērš vai būtiski samazina novērtēšanas vai atzīšanas nekonsekvenci ("uzskaites neatbilstības"); vai arī finanšu aktīvu grupa vai finanšu pasīvu grupa vai abas pārvalda saskaņā ar dokumentētu riska vadības vai ieguldījumu stratēģiju. Turklāt pārskatītā patiesās vērtības iespēja ļauj noteiktos apstākļos kā finanšu aktīvu vai finanšu pasīvu noteikt pēc patiesās vērtības caur peļņu vai zaudējumiem visu kombinēto līgumu, kurā ietverti viens vai vairāki iegultie atvasinājumi. Tādējādi pārskatītās patiesās vērtības iespējas piemērošana ir ierobežota un attiecas tikai uz gadījumiem, kad jāievēro noteikti principi vai apstākļi. Visbeidzot, piemērošanu atbalsta ar attiecīgu informācijas atklāšanu.

⁽¹⁾ OV L 243, 11.9.2002., 1. lpp.⁽²⁾ OV L 261, 13.10.2003., 1. lpp. Regulā jaunākie grozījumi izdarīti ar Regulu (EK) Nr. 211/2005 (OV L 41, 11.2.2005., 1. lpp).⁽³⁾ OV L 363, 9.12.2004., 1. lpp.

- (8) Tādējādi ir jāiekļauj noteikumi par patiesās vērtības iespējas piemērošanu finanšu saistībām, kuri tika izslēgti saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 2086/2004. Turklāt pilnīgai patiesās vērtības iespējai attiecībā uz finanšu aktīviem, kā tas apstiprināts Regulā (EK) Nr. 2086/2004, arī jāpiemēro uz principiem balstīta pieeja.
- (9) SGSP atzīst, ka attiecībā uz konsultatīvo uzraudzību pārstrādātais standarts netraucē konsultatīvos uzraugus stingri novērtēt finanšu iestādes patiesās vērtības un tās riska pārvaldības stratēģijas, politikas un prakses robustumu, kā arī veikt atbilstošas darbības. Turklāt SGSP piekrīt, ka konkrētas informācijas atklāšana konsultatīvajiem uzraugiem palīdzētu kapitāla prasības novērtēšanā. Šis ir jo īpaši tāds gadījums, kad attiecībā uz tādu guvumu atzīšanu, kas rodas no pašu kredīspējas pasliktināšanās, ir jāveic tālāka izpēte saistībā ar plašākiem 39. SGS uzlabojumiem. Tādēļ Komisija uzraudzīs grozījumu 39. SGS Finanšu instrumenti: atzīšana un novērtējums, patiesās vērtības iespēja sekas nākotnē un novērtēs to piemērošanu pārskatīšanas jomā, kā noteikts Regulas (EK) Nr. 1606/2002 10. pantā.
- (10) SGS Nr. 39 grozījumu pieņemšana nozīmē secīgus 1. Starptautiskā finanšu pārskatu standarta (SFPS) un SGS 32 grozījumus, lai nodrošinātu attiecīgo grāmatvedības standartu savstarpējo konsekveni.
- (11) Ņemot vērā pieeju, kas balstīta uz jaunajiem principiem attiecībā uz patiesās vērtības iespēju un vajadzību "pirmās reizes piemērotājus" nodrošināt ar daudz jēgpilnākiem sākotnējiem finanšu pārskatiem un salīdzinošo informāciju, ir lietderīgi paredzēt šīs regulas atpakaļejošu piemērošanu no 2005. gada 1. janvāra.
- (12) Konsultācijas ar šīs nozares tehniskajiem ekspertiem apstiprina, ka starptautiskais grāmatvedības standarts (SGS) Grozījumi 39. SGS Finanšu instrumenti: atzīšana un novērtējums, patiesās vērtības iespēja atbilst Regulas (EK) Nr. 1606/2002 3. pantā standartu pieņemšanai noteiktajiem tehniskajiem kritērijiem un it īpaši prasībai darboties Eiropas sabiedrības interesēs.
- (13) Tādēļ attiecīgi jāgroza Regula (EK) Nr. 1725/2003.
- (14) Šajā regulā paredzētie pasākumi ir saskaņā ar Grāmatvedību regulējošās komitejas atzinumu,

IR PIENĒMUSI ŠO REGULU.

1. pants

Regulas (EK) Nr. 1725/2003 pielikumu groza šādi:

39. SGS groza, kā norādīts A punktā šīs regulas pielikumā.
- "Starptautiskā grāmatvedības standarta (SGS) Grozījumi 39. SGS Finanšu instrumenti: atzīšana un novērtējums, patiesās vērtības iespēja" teksts ir pievienots 39. SGS, kā norādīts punktā B šīs regulas pielikumā.
1. Starptautisko finanšu pārskatu standartu (SFPS) un 32. SGS groza, kā norādīts punktā B šīs regulas pielikumā.

2. pants

Šī regula stājas spēkā trešajā dienā pēc publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

To piemēro no 2005. gada 1. janvāra.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē, 2005. gada 15. novembrī

Komisijas vārdā —
Komisijas loceklis
Charlie McCREEVY

PIELIKUMS

A. Starptautisko grāmatvedības standartu Nr. 39 *Finanšu instrumenti: atzīšana un novērtējums* groza šādi:

a) tā 35. punktā iekļauj šādu tekstu:

“Ja nodoto aktīvu vērtē pēc amortizēto izmaksu vērtības, tad Standartā minēto iespēju noteikt finanšu saistības pēc patiesās vērtības peļņā vai zaudējumos nevar pielietot attiecībā uz attiecīgu saistību.”;

b) A Pielikumā Norādījumu piemērošana NP 31. punkta tekstu aizvieto ar šādu:

“Hibrīda darījuma piemērs ir finanšu instruments, kas tā turētājam dod tiesības pārdot finanšu instrumentu atpakaļ tā emitentam apmaiņā pret naudas summu vai citu finanšu aktīvu, kas atšķiras uz pašu kapitāla vai preču indeksa izmaiņu pamata, kas var palielināties vai samazināties (pārdodams instruments). Ja vien emitents sākotnēji neatzīst pārdodamo instrumentu finanšu saistību posteni peļņā vai zaudējumos pēc to patiesās vērtības, tad saskaņā ar 11. punktu ir prasīts atdalīt iegulto atvasinājumu (t.i., indeksēt pamatsummas maksājumu), tāpēc ka apkalpošanas līgums ir parādsaistību instruments saskaņā ar AG 27. punktu un indeksēts pamatsummas maksājums nav cieši saistīts ar apkalpošanas parādsaistību instrumentu saskaņā ar AG 30. punkta a) apakšpunktu. Tā kā pamatsumma var gan palielināties, gan samazināties, iegultais atvasinājums ir atvasinājums, kas nav iespēju līgums, kura vērtība ir indeksēta saskaņā ar pamata mainīgo faktoru.”

B. Ar šādu tekstu papildina 39. SGS:

STARPTAUTISKIE GRĀMATVEDĪBAS STANDARTI

SGS Nr.	Nosaukums
“39. SGS	<i>Finanšu instrumenti: atzīšana un novērtējums</i> ar pievienotiem noteikumiem par patiesās vērtības iespēju

GROZĪJUMI 39. STARPTAUTISKAJĀ GRĀMATVEDĪBAS STANDARTĀ

*Finanšu instrumenti: atzīšana un novērtēšana***PATIESĀS VĒRTĪBAS IESPĒJA**

Šis dokuments nosaka grozījumus, kas veikti 39. SGS *Finanšu instrumenti: atzīšana un novērtēšana* (39. SGS). Grozījumi sagatavoti, ņemot vērā priekšlikumus ierosinātajos 39. SGS "Patiesās vērtības iespēja" grozījumos, kurus atklātai izskatīšanai publicēja 2004. gada aprīlī.

Uzņēmumi šajā dokumentā ietvertos grozījumus piemēro ikgadējiem periodiem, sākot ar 2006. gada 1. janvāri vai pēc šī datuma.

9. punktā finanšu aktīva vai finanšu saistību patiesajā vērtībā, izmantojot peļņu vai zaudējumus, definīcijas b) daļā ir veiktas šādas izmaiņas.

DEFINĪCIJAS

9. ...**Četru finanšu instrumentu kategoriju definīcijas**

Finanšu aktīvs vai finanšu saistības patiesajā vērtībā, izmantojot peļņu vai zaudējumus, ir tāds finanšu aktīvs vai finanšu saistības, kas atbilst vienam no šādiem nosacījumiem:

a) ...

b) sākotnēji atzīstot, uzņēmums tos nosaka kā finanšu aktīvu vai finanšu saistības patiesajā vērtībā, izmantojot peļņu vai zaudējumus. Uzņēmums var izmantot šādu noteikšanu tikai tad, ja to atļauj 11A. punkts vai ja šādi nodrošina būtiskāku informāciju, jo

i) tā novērš vai ievērojami samazina novērtēšanas vai atzīšanas neatbilstību (to dažkārt sauc par "uzskaites neatbilstību"), kas rastos, ja aktīvu vai saistību novērtēšanu vai to guvumu vai zaudējumu atzīšanu veiktu citādi; vai

ii) finanšu aktīvu, finanšu saistību vai aktīvu un saistību grupu pārvalda un rezultātus izvērtē pēc patiesās vērtības atbilstoši dokumentētai riska vadības vai ieguldījumu stratēģijai un atbilstoši šādam vērtības principam iekšējo informāciju par grupu sniedz uzņēmuma vadībai (kā noteikts 24. SGS Informācijas atklāšana par saistītajām pusēm (ar 2003. gada grozījumiem)), piemēram, uzņēmuma valdei vai izpild-direktoram.

32. SGS 66., 94. un AG40. punktā noteikts, ka uzņēmumam jāatklāj informācija par finanšu aktīviem un finanšu saistībām patiesajā vērtībā, izmantojot peļņu vai zaudējumus, kā arī informācija par atbilstību šiem nosacījumiem. Attiecībā uz finanšu instrumentiem, kas atbilst ii) apakšpunktā noteiktajiem kritērijiem, informācijas atklāšana ietver arī aprakstošu informāciju par to, kā noteikšana patiesajā vērtībā, izmantojot peļņu vai zaudējumus, atbilst uzņēmuma dokumentētajai riska vadības vai ieguldījumu stratēģijai.

Ieguldījumus pašu kapitāla instrumentos, kuriem nav kotētas tirgus cenas aktīvajā tirgū un kuru patieso vērtību nevar ticami novērtēt (skatīt 46. punkta c) apakšpunktu un A pielikuma AG80. un AG81. punktu), netiek noteikti pēc patiesajā vērtībā, izmantojot peļņu vai zaudējumus.

Jānorāda, ka 48., 48A., 49. punkts un A. pielikuma AG69.–AG82. punkti, kuros noteiktas prasības finanšu aktīva vai finanšu saistību patiesās vērtības ticamai novērtēšanai, vienlīdzīgi attiecas uz visiem posteņiem, kuri novērtēti patiesajā vērtībā atbilstoši noteikšanai vai citādi, vai kuru patieso vērtību atklāj.

Standarts ir papildināts ar šādu 11A. punktu.

IEGULTIE ATVASINĀTIE FINANŠU INSTRUMENTI

11A. Neietekmējot 11. punkta noteikumus, ja līgumā ietverts viens vai vairāki iegultie atvasinātie finanšu instrumenti, uzņēmums var visu hibrīda (salikto) instrumenta līgumu noteikt kā finanšu aktīvu vai finanšu saistības patiesajā vērtībā, izmantojot peļņu vai zaudējumus, ja vien:

- a) iegultais atvasinātais finanšu instruments(-i) ievērojami nemaina naudas plūsmas, kas citādi būtu nepieciešamas šā līguma izpildei; vai
- b) ja vien, aplūkojot līdzīgu hibrīda (salikto) instrumentu, sākotnēji bez analīzes vai ar nelielu analīzi kļūst skaidrs, ka iegultā atvasinātā finanšu instrumenta(-u) nodalīšana ir aizliegta, piemēram, kā priekšapmaksas iespēja, kas iestrādāta aizdevumā, ļaujot turētājam veikt aizdevuma priekšapmaksu aptuveni tā amortizēto izmaksu vērtībā.

12. un 13. punktu groza šādi.

12. Ja saskaņā ar šo standartu uzņēmumam iegultais atvasinātais finanšu instruments ir jānodala no galvenā līguma, bet tas nevar atsevišķi novērtēt iegulto atvasināto finanšu instrumentu iegādes brīdī vai turpmākos finanšu pārskatu datumos, uzņēmums nosaka visu hibrīda (salikto) instrumenta līgumu patiesajā vērtībā, izmantojot peļņu vai zaudējumus.

13. Ja uzņēmumam nevar ticami noteikt iegultā atvasinātā finanšu instrumenta patieso vērtību, pamatojoties uz tā noteikumiem (piemēram, tādēļ, ka iegultais atvasinātais finanšu instruments pamatojas uz nekotētu pašu kapitāla instrumentu), iegultā atvasinātā finanšu instrumenta patiesā vērtība ir starpība starp hibrīda (saliktā) instrumenta patieso vērtību un galvenā līguma patieso vērtību, ja šīs vērtības var noteikt saskaņā ar šo standartu. Ja uzņēmums nevar noteikt iegultā atvasinātā finanšu instrumenta patieso vērtību, izmantojot šo metodi, piemērojams 12. punkts, un hibrīda (saliktais) instruments tiek noteikts pēc patiesās vērtības, izmantojot peļņu vai zaudējumus.

Standarts ir papildināts ar šādu 48A. punktu.

PATIESĀS VĒRTĪBAS NOVĒRTĒŠANAS APSVĒRUMI

48A. Labākais patiesās vērtības pierādījums ir aktīvā tirgū kotētās cenas. Ja kāda finanšu instrumenta tirgus nav aktīvs, uzņēmums nosaka patieso vērtību, izmantojot kādu no vērtēšanas paņēmieniem. Vērtēšanas paņēmiena izmantošanas mērķis ir noteikt, kāda būtu bijusi darījuma cena novērtēšanas datumā nesaistītu pušu darījumu nosacījumiem atbilstošā maiņas darījumā, kā pamatā ir parastie uzņēmējdarbības apsvērumi. Vērtēšanas paņēmieni ietver jaunāko starp informētām, ieinteresētām pusēm nesaistītu pušu darījumu nosacījumiem atbilstošu tirgus darījumu informācijas, ja tāda pieejama, atsaucies uz cita instrumenta, kas būtībā ir tāds pats, pašreizējo patieso vērtību diskontētu naudas plūsmu analīzes un iespējas līgumu cenu noteikšanas modeļu izmantošanu. Ja instrumenta cenas noteikšanai ir kāds tirgus dalībnieku parasti lietots vērtēšanas paņēmieni un ir pierādīts, ka šis paņēmieni nodrošina uzticamas faktisko tirgus darījumu cenu aplēses, uzņēmums izmanto šo paņēmieni. Izvēlētajā vērtēšanas paņēmienā maksimāli izmanto tirgus datus un pēc iespējas mazāk paļaujas uz uzņēmuma specifiskajiem datiem. Tas ietver visus faktoros, ko tirgus dalībnieki apsvērtu, nosakot cenu, un atbilst pieņemtajai finanšu instrumentu cenu noteikšanas ekonomiskajai metodikai. Uzņēmums periodiski kalibrē vērtēšanas paņēmieni un pārbauda tā derīgumu, izmantojot cenas no jebkuriem novērojamiem pašreizējiem tirgus darījumiem ar tādiem pašiem instrumentiem (proti, bez izmaiņām vai pārkomplektēšanas), vai pamatojoties uz jebkuriem pieejamiem novērojamiem tirgus datiem.

SPĒKĀ STĀŠANĀS DATUMS UN PĀREJAS NOTEIKUMI

105. punktu groza šādi un pievieno šādus 105A.–105D. punktus.

...

105. Pirmo reizi piemērojot šo standartu, uzņēmumam ir atļauts noteikt iepriekš atzītu finanšu aktīvu kā pieejamu pārdošanai. Katram šādam finanšu aktīvam uzņēmums atzīst visu uzkrāto patiesās vērtības izmaiņu summu atsevišķā pašu kapitāla komponentē līdz turpmākai atzīšanas pārtraukšanai vai vērtības samazināšanai, kad uzņēmums šo uzkrāto guvumu vai zaudējumus ieskaita peļņā vai zaudējumos. Uzņēmums veic arī šādas darbības:

- a) pārrēķina finanšu aktīvu, izmantojot jauno noteikšanas veidu salīdzinošajos finanšu pārskatos; un
- b) atklāj finanšu aktīvu patieso vērtību noteikšanas dienā, kā arī to klasifikāciju un uzskaites vērtību iepriekšējos finanšu pārskatos.

- 105A. Uzņēmums pirmo reizi piemēro 11A., 48A., AG4B.–AG4K., AG33A., AG33B. punktu un 2005. gadā izdarītos grozījumus 9., 12. un 13. punktā gada periodam, kas sākas pirms 2006. gada 1. janvāra. Agrāka piemērošana ir vēlāma.
- 105B. Uzņēmums, kas pirmo reizi piemēro 11A., 48A., AG4B.–AG4K., AG33A., AG33B. punktā un 2005. gadā veiktos grozījumus 9., 12. un 13. punktā kārtējam gadam, kas sākas pirms 2006. gada 1. janvāra:
- a) drīkst, pirmo reizi piemērojot šos jaunos vai grozītos punktus, patiesajā vērtībā, izmantojot peļņu vai zaudējumus, noteikt jebkuru iepriekš atzītu finanšu aktīvu vai finanšu saistības, kas šajā laikā atbilst šādas noteikšanas prasībām. Ja kārtējais gada periods sākas pirms 2005. gada 1. septembra, šādu noteikšanu nav nepieciešams veikt līdz 2005. gada 1. septembrim un tajā atļauts ietvert finanšu aktīvus un finanšu saistības, kas atzīti laikā starp attiecīgā gada perioda sākumu un 2005. gada 1. septembri. Nepārkāpjot 91. punkta noteikumus, jebkurus finanšu aktīvus un finanšu saistības, kas atbilstoši šim apakšpunktam noteikti patiesajā vērtībā, izmantojot peļņu vai zaudējumus, un kas iepriekš noteikti kā nodrošināti posteņi, patiesās vērtības riska ierobežošanas uzskaites attiecībās, pārtrauc noteikt šajās attiecībās vienlaikus ar noteikšanu patiesajā vērtībā, izmantojot peļņu vai zaudējumus;
  - b) atklāj jebkuru finanšu aktīvu vai finanšu saistību patieso vērtību, kas noteikti atbilstoši a) apakšpunktam patieso vērtību noteikšanas dienā, kā arī to klasifikāciju un uzskaites vērtību iepriekšējos finanšu pārskatos;
  - c) pārtrauc noteikt jebkuru finanšu aktīvu vai finanšu saistības, kas iepriekš noteikti patiesajā vērtībā, izmantojot peļņu vai zaudējumus, ja saskaņā ar šiem jaunajiem un grozītajiem punktiem attiecīgais aktīvs vai saistība neatbilst šādas noteikšanas kritērijiem. Ja pēc noteikšanas pārtraukšanas finanšu aktīvu vai finanšu saistības novērtēs amortizētajās izmaksās, noteikšanas pārtraukšanas diena, uzskatāma par sākotnējās atzīšanas dienu;
  - d) atklāj patieso vērtību jebkuriem finanšu aktīviem vai finanšu saistībām, kuru noteikšana pārtraukta, atbilstoši c) apakšpunktam, noteikšanas pārtraukšanas dienā, kā arī to jauno klasifikāciju.
- 105C. Uzņēmums, kas pirmo reizi piemēro 11A., 48A., AG4B.–AG4K., AG33A., AG33B. punktu un 2005. gadā veiktos grozījumus 9., 12. un 13. punktā gada periodam, kas sākas ar 2006. gada 1. janvāri vai pēc šī datuma:
- a) pārtrauc noteikt jebkuru finanšu aktīvu vai finanšu saistības, kas iepriekš noteikti patiesajā vērtībā, izmantojot peļņu vai zaudējumus, tikai tad, ja saskaņā ar šiem jaunajiem un grozītajiem punktiem attiecīgais aktīvs vai saistība neatbilst šādas noteikšanas kritērijiem. Ja pēc noteikšanas pārtraukšanas finanšu aktīvu vai finanšu saistības novērtēs amortizētajās izmaksās, noteikšanas pārtraukšanas diena, uzskatāma par sākotnējās atzīšanas dienu;
  - b) nenosaka patiesajā vērtībā, izmantojot peļņu vai zaudējumus, jebkādas iepriekš atzītus finanšu aktīvus vai finanšu saistības;
  - c) atklāj patieso vērtību jebkuriem finanšu aktīviem vai finanšu saistībām, kuru noteikšana pārtraukta atbilstoši a) apakšpunktam, noteikšanas pārtraukšanas dienā, kā arī to jauno klasifikāciju.
- 105D. Uzņēmums pārrēķina salīdzinošos finanšu pārskatus, izmantojot jauno noteikšanu atbilstoši 105B. vai 105C. punktam, ja finanšu aktīva, finanšu saistību vai finanšu aktīvu grupas, finanšu saistību grupas vai gan finanšu aktīvu, gan finanšu saistību grupas, kas noteikti patiesajā vērtībā, izmantojot peļņu vai zaudējumus, gadījumā, šie posteņi vai grupas salīdzinošā perioda sākumā būtu atbilduši kritērijiem, kas noteikti 9. punkta b) apakšpunkta i) vai ii) daļā vai 11A. punktā, vai, ja tie iegādāti pēc salīdzinošā perioda sākuma, - sākotnējās atzīšanas dienā būtu atbilduši kritērijiem, kas noteikti 9. punkta b) apakšpunkta i) vai ii) daļā vai 11A. punktā.

A pielikumā pievieno šādus AG4B–AG4K. punktus.

A pielikums

Piemērošanas norādījumi

DEFINĪCIJAS (8. un 9. punkts)

Noteikšana patiesajā vērtībā, izmantojot peļņu vai zaudējumus

AG4B. Šī standarta 9. punkts atļauj uzņēmumam finanšu aktīvu, finanšu saistību vai finanšu instrumentu (finanšu aktīvu, finanšu saistību vai to abu) grupu noteikt patiesajā vērtībā, izmantojot peļņu vai zaudējumus, ja šādā veidā nodrošina būtiskāku informāciju.

AG4C. Uzņēmuma lēmums par finanšu aktīva vai finanšu saistību noteikšanu patiesajā vērtībā, izmantojot peļņu vai zaudējumus, ir līdzīgs grāmatvedības politikas izvēlei (tomēr, pretēji grāmatvedības politikas izvēlei, tas nav konsekventi jāpiemēro visiem līdzīgiem darījumiem). Ja uzņēmumam ir šāda izvēle, 8. SGS *Grāmatvedības politika, grāmatvedības aplēšu izmaiņas un kļūdas* 14. punkta b) apakšpunkts nosaka, ka izvēlētajai politikai jānodrošina, ka finanšu pārskati sniedz ticamu un būtiskāku informāciju par darījumu, citu darbību un apstākļu ietekmi uz uzņēmuma finanšu stāvokli, finanšu rezultātiem un naudas plūsmām. Ja finanšu instrumentus nosaka patiesajā vērtībā, izmantojot peļņu vai zaudējumus, 9. punkts nosaka divus kritērijus, kas apliecina būtiskākas informācijas nodrošināšanas prasības izpildi. Līdz ar to, izvēloties šādu noteikšanas veidu atbilstoši 9. punktam, uzņēmumam jāapliecina atbilstība vienam vai abiem kritērijiem.

9. punkta b) apakšpunkta i) daļa: šāda noteikšana novērš vai ievērojami samazina novērtēšanas vai atzīšanas neatbilstību, kas citādi rastos

AG4D. Saskaņā ar 39. SGS finanšu aktīva vai finanšu saistību novērtēšanu un atzīto vērtības izmaiņu klasifikāciju nosaka posteņa klasifikācija un tas, vai postenis ir daļa no noteiktām riska ierobežošanas attiecībām. Šīs prasības var izraisīt novērtēšanas vai atzīšanas neatbilstību (to dažkārt sauc par "uzskaites neatbilstību"), ja, piemēram, nenosakot patiesajā vērtībā, izmantojot peļņu vai zaudējumus, finanšu aktīvs tiktu klasificēts kā pieejams pārdošanai (lielāko daļu patiesās vērtības izmaiņu atzīstot tieši pašu kapitālā) un saistības, ko uzņēmums uzskata par saistītām, tiktu novērtētas amortizētajās izmaksās (bez patiesās vērtības izmaiņu atzīšanas). Šajā gadījumā uzņēmums var uzskatīt, ka tā finanšu pārskati sniedz būtiskāku informāciju, ja gan attiecīgo aktīvu, gan saistības klasificētu patiesajā vērtībā, izmantojot peļņu vai zaudējumus.

AG4E. Turpmākajos piemēros norādīti gadījumi, kad šis nosacījums tiktu izpildīts. Uzņēmums vienmēr drīkst izmantot šo nosacījumu, lai finanšu aktīvus vai finanšu saistības noteiktu patiesajā vērtībā, izmantojot peļņu vai zaudējumus, tikai ja ir ievērots 9. punkta b) apakšpunkta i) daļas princips.

- a) Uzņēmumam ir saistības, kuru naudas plūsmu atbilstoši līgumam nosaka to aktīvu rezultāti, kas citā gadījumā tiktu klasificēti kā pārdošanai paredzēti aktīvi. Piemēram, apdrošinātājam var būt saistības, kas ietver patstāvīgu dalības iezīmi, nosakot izmaksas atkarībā no iegūtās un/vai neiegūtās ieguldījumu atdeves par noteiktu apdrošinātāja aktīvu kopumu. Ja šo saistību novērtējums atspoguļo pašreizējās tirgus cenas, aktīvu klasificēšana patiesajā vērtībā, izmantojot peļņu vai zaudējumus, nozīmē, ka šo finanšu aktīvu patiesās vērtības izmaiņas peļņā vai zaudējumos atzīst tajā pašā periodā, kad atzīst attiecīgās izmaiņas saistību vērtībā;
- b) Uzņēmumam ir saistības, ko nosaka apdrošināšanas līgumi un kuru novērtējums ietver pašreizējo informāciju (tas ir atļauts saskaņā ar 4. SFPS *Apdrošināšanas līgumi*, 24. punktu), un finanšu aktīvi, ko tas uzskata par saistītiem un kas citā gadījumā tiktu klasificēti kā pieejami pārdošanai vai novērtēti amortizētajās izmaksās;
- c) Uzņēmumam ir finanšu aktīvi, finanšu saistības vai gan finanšu aktīvi, gan finanšu saistības ar kopīgu risku, piemēram, procentu likmju risku, kas izraisa pretējas patiesās vērtības izmaiņas, kurām ir tendence kompensēt viena otru. Tomēr tikai dažus finanšu instrumentus novērtētu patiesajā vērtībā, izmantojot peļņu vai zaudējumus (proti, tie ir atvasinātie finanšu instrumenti vai klasificēti kā turēti tirdzniecības nolūkā). Iespējams arī, ka netiek izpildītas riska ierobežošanas uzskaites prasības, piemēram, jo netiek izpildītas efektivitātes prasības, kas noteiktas 88. punktā;
- d) Uzņēmumam ir finanšu aktīvi, finanšu saistības vai gan finanšu aktīvi, gan finanšu saistības ar kopīgu risku, piemēram, procentu likmju risku, kas izraisa pretējas patiesās vērtības izmaiņas, kurām ir tendence kompensēt viena otru, un uzņēmums neatbilst riska ierobežošanas uzskaites prasībām, jo neviens no instrumentiem nav atvasinātais finanšu instruments. Turklāt, neveicot riska ierobežošanas uzskaiti, rodas ievērojamas neatbilstības atzītajos guvumos un zaudējumos. Piemēram:

- i) uzņēmums ir finansējis fiksētas likmes aktīvu portfeli, kas citos apstākļos tiktu klasificēti kā pieejami pārdošanai ar fiksētas likmes parādzīmēm, kuru patiesās vērtības izmaiņām ir savstarpējas kompensēšanas tendence. Gan aktīvu, gan parādzīmju uzskaitē patiesajā vērtībā, izmantojot peļņu vai zaudējumus, novērš neatbilstību, kas rastos, novērtējot aktīvus patiesajā vērtībā, kuru izmaiņas uzrādītas pašu kapitālā, un novērtējot parādzīmes amortizētajās izmaksās,
- ii) uzņēmums ir finansējis noteiktu aizdevumu grupu, emitējot biržā tirgotas obligācijas, kuru patiesās vērtības izmaiņām ir savstarpējas kompensēšanas tendence. Ja uzņēmums turklāt regulāri pērk un pārdod obligācijas, bet reti vai vispār nekad nepērk vai nepārdod aizdevumus, aizdevumu un obligāciju uzskaitē patiesajā vērtībā, izmantojot peļņu vai zaudējumus, novērš peļņas un zaudējumu atzīšanas laika neatbilstības, ko izraisītu to abu novērtēšana amortizētajās izmaksās un guvumu vai zaudējumu atzīšana katrā obligācijas atpiršanas reizē.

AG4F. Iepriekšējā punktā norādītajos gadījumos, sākotnējā atzīšanā finanšu aktīvus un finanšu saistības nosakot patiesajā vērtībā, izmantojot peļņu vai zaudējumus, kas citādi tā nebūtu novērtēti, iespējams novērst vai ievērojami samazināt novērtēšanas vai atzīšanas neatbilstības un nodrošināt būtiskāku informāciju. Praksē uzņēmumam visi aktīvi un saistības, kas izraisa novērtēšanas vai atzīšanas neatbilstības, nav jāiegādājas vienlaikus. Ir atļauts pamatots kavējums, ja vien katru darījumu sākotnējā atzīšanā nosaka patiesajā vērtībā, izmantojot peļņu vai zaudējumus, un tajā laikā ir plānots veikt arī pārējos darījumus.

AG4G. Nav pieļaujams noteikt tikai dažus finanšu aktīvus un finanšu saistības, kas izraisa neatbilstības, patiesajā vērtībā, izmantojot peļņu vai zaudējumus, ja šādā veidā netiek novērstas vai ievērojami samazinātas neatbilstības un tādējādi netiek iegūta būtiskāka informācija. Tomēr ir atļauts šādi noteikt tikai dažus no līdzīgiem finanšu aktīviem vai līdzīgām finanšu saistībām, ja tādējādi būtiski samazina neatbilstības (un, iespējams, samazinājums ir lielāks nekā izmantojot jebkuru citu atļauto noteikšanas veidu). Piemēram, ja uzņēmumam ir līdzīgas finanšu saistības, kuru summa ir 100 VV (*), un līdzīgas finanšu saistības, kuru summa ir 50 VV un kuras novērtētas pēc citas metodes. Šis uzņēmums var ievērojami samazināt novērtēšanas neatbilstības, sākotnējā atzīšanā visus aktīvus un tikai dažas no saistībām (piemēram, atsevišķas saistības, kuru kopsumma ir 45 VV) nosakot patiesajā vērtībā, izmantojot peļņu vai zaudējumus. Tomēr, ņemot vērā, ka patiesajā vērtībā, izmantojot peļņu vai zaudējumus, atļauts noteikt tikai visu finanšu instrumentu, sniegtajā piemērā uzņēmumam šādi jānosaka viena vai vairākas saistības pilnībā. Tas nevar noteikt tikai vienu no kādas saistības sastāvdaļām (piemēram, vērtības izmaiņas, kas saistītas tikai ar vienu no riskiem, piemēram, izmaiņas standarta procentu likmē) vai vienu daļu (piemēram, noteiktus procentus) no kādas saistību vienības.

9. punkta b) apakšpunkta ii) daļa: *finanšu aktīvu, finanšu saistību vai aktīvu un saistību grupu pārvalda un rezultātus izvērtē pēc patiesās vērtības atbilstoši dokumentētai riska vadības vai ieguldījumu stratēģijai*

AG4H. Uzņēmums var pārvaldīt un izvērtēt finanšu aktīvu, finanšu saistību vai finanšu aktīvu un finanšu saistību grupas rezultātus tā, lai šo grupu novērtējot patiesajā vērtībā, izmantojot peļņu vai zaudējumus, iegūtu būtiskāku informāciju. Šajā gadījumā galvenā uzmanība pievērsta veidam, kā uzņēmums pārvalda un izvērtē rezultātus nevis tā finanšu instrumentu pazīmēm.

AG4I. Turpmākajos piemēros norādīti gadījumi, kad šis nosacījums tiktu izpildīts. Uzņēmums vienmēr drīkst izmantot šo nosacījumu, lai finanšu aktīvus vai finanšu saistības noteiktu patiesajā vērtībā, izmantojot peļņu vai zaudējumus, tikai ja ir ievērots 9. punkta b) apakšpunkta ii) daļas princips.

- a) Uzņēmums ir riska kapitāla organizācija, kopējs fonds vai ieguldījumu fonds, vai līdzīga veida uzņēmums, kura darbības joma ir ieguldījumi finanšu aktīvos, lai gūtu atdevi no to procentu maksājumu vai dividendžu ienākumiem, vai no patiesās vērtības izmaiņām. 28. SGS *Ieguldījumi asociētajos uzņēmumos* un 31. SGS *Līdzdalība kopuzņēmumos* pieļauj šādu ieguldījumu izslēgšanu no to darbības jomas, ja tie novērtēti patiesajā vērtībā, izmantojot peļņu vai zaudējumus. Uzņēmums var izmantot to pašu grāmatvedības politiku citiem ieguldījumiem, kuru pārvaldību veic pēc kopējās atdeves metodes, bet pār kuriem tā ietekme ir nepietiekama, lai iekļautos 28. SGS vai 31. SGS darbības jomā;
- b) Uzņēmumam ir finanšu aktīvi un finanšu saistības ar vienu vai vairākiem kopējiem riskiem, kurus pārvalda un izvērtē pēc patiesās vērtības atbilstoši dokumentētai aktīvu un saistību pārvaldīšanas stratēģijai. Tāds, piemēram, būtu uzņēmums, kurš ir emitējis "strukturētus produktus", kas satur vairākus iegultos atvasinātos finanšu instrumentus, un kurš attiecīgos riskus pārvalda pēc patiesās vērtības, izmantojot atvasināto un neatvasināto finanšu instrumentu kopumu. Līdzīgs piemērs būtu uzņēmums, kurš rada fiksētas procentu likmes aizdevumus un pārvalda attiecīgo standarta procentu likmju risku, izmantojot atvasināto un neatvasināto finanšu instrumentu kopumu;

(*) Šajā standartā naudas daudzums ir norādīts "valūtas vienībās" (VV).

- c) Uzņēmums ir apdrošinātājs – finanšu aktīvu portfeļa turētājs, kas pārvalda šo portfeli tā, lai iegūtu maksimālu kopējo atdevi (proti, procentus vai dividendes un patiesās vērtības izmaiņas), ar šo metodi veicot portfeļa rezultātu izvērtēšanu. Šo portfeli var izmantot, lai nodrošinātu specifiskas saistības, kapitālu vai abus. Ja portfeli izmanto kā nodrošinājumu specifiskām saistībām, attiecībā uz šiem aktīviem 9. punkta b) apakšpunkta ii) daļas nosacījumu var izpildīt neatkarīgi no tā, vai apdrošinātājs arī saistības pārvalda un izvērtē pēc patiesās vērtības. 9. punkta b) apakšpunkta ii) daļas nosacījumu var izpildīt, ja apdrošinātāja mērķis ir maksimāla aktīvu kopējā atdeve ilgākā laikā, pat, ja maksājumi, kurus veic dalībniekiem, ir atkarīgi no citiem faktoriem, piemēram, no īsākā laikā (piemēram, gada laikā) realizētiem guvumiem, vai tos nosaka pats apdrošinātājs.
- AG4J. Kā norādīts iepriekš, šis nosacījums attiecas uz veidu, kā uzņēmums pārvalda un izvērtē attiecīgās finanšu instrumentu grupas rezultātus. Līdz ar to (atbilstoši prasībai par noteikšanu sākotnējā atzīšanā) uzņēmums, kas atbilstoši šim nosacījumam, finanšu instrumentus nosaka patiesajā vērtībā, izmantojot peļņu vai zaudējumus, šādi nosaka visus piemērotos finanšu instrumentus, kurus kopīgi pārvalda un izvērtē.
- AG4K. Uzņēmuma stratēģijas dokumentācijai nav jābūt izvērstai, taču tai pietiekamā apjomā jāaplicina atbilstība 9. punkta b) apakšpunkta ii) daļai. Šī dokumentācija nav nepieciešama katram atsevišķam postenim, to var veidot finanšu instrumentu portfeļiem. Piemēram, ja kādas struktūrvienības rezultātu pārvaldības sistēma, atbilstoši uzņēmuma vadības lēmumam, skaidri parāda, ka rezultātu izvērtēšanu veic pēc kopējās atdeves principa, nav nepieciešama papildu dokumentācija, kas apliecinātu atbilstību 9. punkta b) apakšpunkta ii) daļai.

Pēc AG33. punkta pievieno virsrakstu un šādu AG33A. un AG33B. punktu.

Instrumenti, kas satur iegultos atvasinātos finanšu instrumentus

- AG33A. Ja uzņēmums kļūst par hibrīda (saliktā) finanšu instrumentā iesaistīto pusi, kurā ir viens vai vairāki iegultie atvasinātie finanšu instrumenti, 11. punkts nosaka, ka uzņēmumam ir jāidentificē katrs šāds iegultais atvasinātais finanšu instruments, jāizvērtē, vai tas ir jānodala no galvenā līguma, un nodalāmie atvasinātie finanšu instrumenti sākotnējā atzīšanā un turpmāk jāvērtē patiesajā vērtībā. Šīs prasības var būt sarežģītākas un var radīt mazāk ticamu novērtējumu nekā gadījumā, ja finanšu instruments novērtēts patiesajā vērtībā, izmantojot peļņu vai zaudējumus. Tāpēc šis standarts ļauj visu finanšu instrumentu noteikt patiesajā vērtībā, izmantojot peļņu vai zaudējumus.
- AG33B. Šāda noteikšana ir atļauta neatkarīgi no tā, vai 11. punkts nosaka vai aizliedz iegulto atvasināto finanšu instrumentu nodalīšanu no galvenā līguma. Tomēr 11A. punkts nepieļauj hibrīda (saliktā) instrumenta noteikšanu patiesajā vērtībā, izmantojot peļņu vai zaudējumus, gadījumos, kas noteikti 11A. punkta a) un b) apakšpunktā, jo netiek samazināta sarežģītība vai uzlabota ticamība.

Pielikums

Grozījumi citos standartos

Šajā pielikumā norādītos grozījumus piemēro ikgadējiem periodiem, sākot ar 2006. gada 1. janvāri vai pēc šī datuma. Ja uzņēmums 39. SGS grozījumus piemēro agrākam periodam, tas šim agrākajam periodam piemēro arī šajā pielikumā norādītos grozījumus.

Grozījumi 32. SGS

Finanšu instrumenti: informācijas atklāšana un sniegšana

66. punktu groza šādi.

66. Saskaņā ar 1. SGS uzņēmums atklāj informāciju par visām nozīmīgām grāmatvedības politikām, ieskaitot pieņemtos vispārīgos principus un metodi šo principu piemērošanai darījumiem, citiem notikumiem vai apstākļiem, kas rodas no uzņēmuma darbības. Attiecībā uz finanšu instrumentiem atklāšana ietver:

- a) kritērijus, kuri piemēroti, nosakot, kad jāatzīst finanšu aktīvs vai finanšu saistības un kad tā atzīšana jāpārtrauc;
- b) novērtēšanas principu, kas piemērots finanšu aktīviem un finanšu saistībām sākotnējās atzīšanas brīdī un pēc tam;
- c) principu, pēc kura atzīti un novērtēti ienākumi un izdevumi, kas radušies no finanšu aktīviem un finanšu saistībām; un
- d) attiecībā uz finanšu aktīviem vai finanšu saistībām patiesajā vērtībā, izmantojot peļņu vai zaudējumus:
  - i) kritērijus, kas izmantoti šādai finanšu aktīvu vai finanšu saistību noteikšanai sākotnējā atzīšanā;
  - ii) norādi, kā uzņēmums izpildījis šādai noteikšanai izvirzītos nosacījumus 39. SGS 9., 11.A. vai 12. punktā. Instrumentiem, kas noteikti saskaņā ar 39. SGS 9. punkta b) apakšpunkta i) daļu, atklāšana ietver aprakstošu informāciju par apstākļiem, kas citādi izraisītu novērtēšanas vai atzīšanas neatbilstības. Instrumentiem, kas noteikti saskaņā ar 39. SGS 9. punkta b) apakšpunkta ii) daļu, atklāšana ietver aprakstošu informāciju par to, kā noteikšana patiesajā vērtībā, izmantojot peļņu vai zaudējumus, atbilst uzņēmuma dokumentētajai riska vadības vai ieguldījumu stratēģijai;
  - iii) uzņēmuma patiesajā vērtībā, izmantojot peļņu vai zaudējumus, noteikto finanšu aktīvu vai finanšu saistību veidu.

94. punktu groza šādi un g) līdz j) apakšpunktu izkārto kā j) līdz m) apakšpunktu.

94. ...

Finanšu aktīvi un finanšu saistības patiesajā vērtībā, izmantojot peļņu vai zaudējumus (skatīt arī AG40. punktu)

...

e) **uzņēmums atklāj uzskaites vērtības:**

- i) **finanšu aktīviem, kas klasificēti kā turēti tirdzniecības nolūkā;**
- ii) **finanšu saistībām, kas klasificētas kā turētas tirdzniecības nolūkā;**

- iii) finanšu aktīviem, ko pēc sākotnējās atzīšanas uzņēmums nosaka kā finanšu aktīvus patiesajā vērtībā, izmantojot peļņu vai zaudējumus (proti, finanšu aktīvus, kas nav klasificēti kā turēti tirdzniecības nolūkā);
- iv) finanšu saistībām, ko pēc sākotnējās atzīšanas uzņēmums nosaka kā finanšu saistības patiesajā vērtībā, izmantojot peļņu vai zaudējumus (proti, finanšu saistības, kas nav klasificētas kā turētas tirdzniecības nolūkā);
- f) uzņēmums atsevišķi atklāj neto guvumus vai neto zaudējumus no finanšu aktīviem vai finanšu saistībām, ko uzņēmums noteicis patiesajā vērtībā, izmantojot peļņu vai zaudējumus;
- g) ja uzņēmums kādu aizdevumu vai debitoru parādu (vai aizdevumu vai debitoru parādu grupu) nosaka patiesajā vērtībā, izmantojot peļņu vai zaudējumus, tas atklāj:
  - i) aizņēmuma vai debitoru parāda (vai aizdevumu vai debitoru parādu grupas) maksimālo pakļautību kredītriskam (skatiet 76. punkta a) apakšpunktu) pārskata datumā;
  - ii) apjomu, kādā saistītais kredīta atvasinātais finanšu instruments vai līdzīgs finanšu instruments kompensē šādu maksimālo pakļautību kredītriskam;
  - iii) attiecīgajā periodā notikušās un uzkrātās aizdevuma vai debitoru parāda (vai aizdevumu vai debitoru parādu grupas) patiesās vērtības izmaiņas, kas izskaidrojamas ar kredītriska izmaiņām, nosakot tās vai nu pēc patiesās vērtības izmaiņām, kas nav attiecināmas uz tirgus risku izraisošām tirgus apstākļu izmaiņām, vai, izmantojot alternatīvu metodi, kura precīzāk norāda patiesās vērtības izmaiņas, kas izskaidrojamas ar kredītriska izmaiņām;
  - iv) jebkura saistīta kredīta atvasinātā finanšu instrumenta vai līdzīga instrumenta patiesās vērtības izmaiņas, kas radušās attiecīgajā periodā un uzkrātas kopš aizdevuma vai debitoru parāda noteikšanas;
- h) ja uzņēmums kādas finanšu saistības ir noteicis patiesajā vērtībā, izmantojot peļņu vai zaudējumus, tas atklāj:
  - i) attiecīgajā periodā notikušās un uzkrātās finanšu saistību patiesās vērtības izmaiņas, kas izskaidrojamas ar kredītriska nosakot tās vai nu pēc patiesās vērtības izmaiņām, kas nav attiecināmas uz tirgus risku izraisošām tirgus apstākļu izmaiņām (skatiet AG40. punktu), vai, izmantojot alternatīvu metodi, kura precīzāk norāda patiesās vērtības izmaiņas, kas izskaidrojamas ar kredītriska izmaiņām;
  - ii) starpību starp finanšu saistību uzskaites vērtību un summu, kas, saskaņā ar līgumu, uzņēmumam būtu jāmaksā pienākuma turētājam termiņa beigās;
- i) uzņēmums atklāj:
  - i) metodes, kuras izmanto, lai izpildītu g) apakšpunkta iii) daļā un h) apakšpunkta i) daļā noteiktās prasības;
  - ii) ja uzņēmums uzskata, ka informācija, kas atklāta, lai izpildītu g) apakšpunkta iii) daļā un h) apakšpunkta i) daļā noteiktās prasības, neprecīzi parāda attiecīgā finanšu aktīva vai finanšu saistību patiesās vērtības izmaiņas, kas izskaidrojamas ar kredītriska izmaiņām, – šāda secinājuma iemeslus un faktorus, ko uzņēmums uzskata par būtiskiem.

...

AG40. punktu groza šādi.

AG40. Ja uzņēmums kādas finanšu saistības, aizdevumu vai debitoru parādu (vai aizdevumu vai debitoru parādu grupu) nosaka patiesajā vērtībā, izmantojot peļņu vai zaudējumus, tas atklāj attiecīgā finanšu instrumenta patiesās vērtības izmaiņu apjomu, kas izskaidrojams ar kreditriska izmaiņām. Ja kāda alternatīva metode nenodrošina precīzāku informāciju par šo apjomu, uzņēmums to nosaka pēc finanšu instrumenta patiesās vērtības izmaiņu apjoma, kas nav attiecināms uz tirgus risku izraisošām tirgus apstākļu izmaiņām. Tirgus risku izraisošās tirgus apstākļu izmaiņas ietver standarta procentu likmes, preces cenas, valūtas kursa vai cenu, vai likmju indeksa izmaiņas. Attiecībā uz līgumiem ar piesaistes fondam pazīmi, tirgus apstākļu izmaiņas ietver iekšējā vai ārēja ieguldījumu fonda rezultātu izmaiņas. Ja vienīgās būtiskās kādu finanšu saistību tirgus apstākļu izmaiņas ir novērojamas (standarta) procentu likmes izmaiņas, šo izmaiņu apjomu var noteikt šādā veidā:

- a) pirmkārt, uzņēmums aprēķina saistību iekšējo atdeves likmi perioda sākumā, izmantojot saistību novēroto tirgus cenu un saistību līgumā paredzētās naudas plūsmas šā perioda sākumā; Tas atskaita no šīs atdeves likmes novēroto (standarta) procentu likmi perioda sākumā, lai iegūtu konkrētajam instrumentam specifiskās iekšējās atdeves likmes sastāvdaļu;
- b) pēc tam uzņēmums aprēķina tagadnes vērtību naudas plūsmām, kas attiecas uz finanšu saistībām, izmantojot šīs saistības naudas plūsmas perioda sākumā un diskonta likmi, kas vienāda ar novērotās (standarta) procentu likmes perioda beigās un konkrētajam instrumentam specifiskās iekšējās atdeves likmes sastāvdaļas perioda sākumā, atbilstoši a) apakšpunktam, summu;
- c) summa, kas noteikta b) apakšpunktā, pēc tam precizēta par naudu, kas perioda laikā maksāta vai saņemta par saistībām, un par patiesās vērtības pieaugumu, kas rodas, jo līgumā noteiktās naudas plūsmas ir par vienu periodu tuvāk to maksāšanas termiņam;
- d) starpība starp saistību novēroto tirgus cenu perioda beigās un summu, kas noteikta c) apakšpunktā, ir patiesās vērtības izmaiņas, kas neattiecas uz novērotās (standarta) procentu likmes izmaiņām. Šī ir atklājamā summa.

Iepriekšējā piemērā pieņemts, ka patiesās vērtības izmaiņas, kuras neizraisa finanšu instrumenta kreditriska izmaiņas vai procentu likmju izmaiņas, nav nozīmīgas. Ja iepriekšējā piemērā finanšu instruments saturētu iegultu atvasināto finanšu instrumentu, iegultā atvasinātā finanšu instrumenta patiesās vērtības izmaiņas izslēgtu no summas, kas noteikta 94. punkta h) apakšpunkta i) daļā.

Grozījumi 1. SFPS

Starptautisko finanšu pārskatu standartu pirmā pieņemšana

25A. un 43A. punkts grozīts šādā redakcijā.

Iepriekš atzītu finanšu instrumentu noteikšana

25A. 39. *SGS Finanšu instrumenti*: atzīšana un novērtēšana ļauj finanšu aktīvu sākotnējā atzīšanā noteikt kā pieejamu pārdošanai vai finanšu instrumentu (ja izpilda noteiktus kritērijus) noteikt kā finanšu aktīvu vai finanšu saistības patiesajā vērtībā, izmantojot peļņu vai zaudējumus. Neatkarīgi no šīs prasības, tās izņēmumus piemēro šādos gadījumos:

- a) jebkuram uzņēmumam ir atļauts noteikt instrumentu kā pieejamu pārdošanai dienā, kad veic pāreju uz SFPS;
- b) *uzņēmums, kas iesniedz pirmos atbilstoši SFPS sagatavotos finanšu pārskatus par gada periodu, kas sākas 2006. gada 1. septembrī vai pēc šī datuma* – šādam uzņēmumam ir atļauts dienā, kad veic pāreju uz SFPS, jebkuru finanšu aktīvu vai finanšu saistības noteikt patiesajā vērtībā, izmantojot peļņu vai zaudējumus, ja šis aktīvs vai saistības attiecīgajā dienā atbilst kritērijiem, kas noteikti 39. SGS 9. punkta b) apakšpunkta i) vai ii) daļā vai 11A. punktā;

- c) uzņēmums, kas iesniedz pirmos atbilstoši SFPS sagatavotos finanšu pārskatus par gada periodu, kas sākas 2006. gada 1. janvārī vai pēc šī datuma, bet pirms 2006. gada 1. septembra – šādam uzņēmumam ir atļauts dienā, kad veic pāreju uz SFPS, jebkuru finanšu aktīvu vai finanšu saistības noteikt patiesajā vērtībā, izmantojot peļņu vai zaudējumus, ja šis aktīvs vai saistības attiecīgajā dienā atbilst kritērijiem, kas noteikti 39. SGS 9. punkta b) apakšpunkta i) vai ii) daļā vai 11A. punktā. Ja pāreju uz SFPS veic pirms 2005. gada 1. septembra, šāda noteikšana nav jāveic līdz 2005. gada 1. septembrim, un tajā atļauts ietvert arī finanšu aktīvus un finanšu saistības, kas atzīti laikā starp pāreju uz SFPS, un 2005. gada 1. septembri;
- d) uzņēmums, kas iesniedz pirmos atbilstoši SFPS sagatavotos finanšu pārskatus par gada periodu, kas sākas pirms 2006. gada 1. janvāra, un ievēro 39. SGS 11A., 48A., AG4B.–AG4K., AG33A. un AG33B punktu, kā arī 2005. gadā veiktos grozījumus 9., 12. un 13. punktā – šādam uzņēmumam pirmā atbilstoši SFPS veiktā pārskata perioda sākumā ir atļauts noteikt patiesajā vērtībā, izmantojot peļņu vai zaudējumus, jebkuru finanšu aktīvu vai finanšu saistības, kas attiecīgajā dienā atbilst šādai noteikšanai saskaņā ar jaunajiem un grozītajiem standarta punktiem. Ja uzņēmuma pirmais saskaņā ar SFPS veiktais pārskata periods sākas pirms 2005. gada 1. septembra, šāda noteikšana nav jāveic līdz 2005. gada 1. septembrim, un tajā atļauts ietvert arī finanšu aktīvus un finanšu saistības, kas atzīti laikā starp šī perioda sākumu un 2005. gada 1. septembri. Ja uzņēmums pārrēķina atbilstoši 39. SGS sagatavoto salīdzinošo informāciju, tas pārrēķina šo informāciju arī finanšu aktīviem, finanšu saistībām, vai finanšu aktīvu, finanšu saistību vai finanšu aktīvu un finanšu saistību grupai, kas noteikta pirmā atbilstoši SFPS veiktā pārskata perioda sākumā. Šādu salīdzinošās informācijas pārrēķinu veic tikai tad, ja noteiktie posteņi vai grupas dienā, kad veica pāreju uz SFPS, būtu izpildījuši šādas noteikšanas kritērijus atbilstoši 39. SGS 9. punkta b) apakšpunkta i) vai ii) daļā vai 11A. punktam, bet attiecībā uz posteņiem vai grupām, kas iegādāti pēc pārejas uz SFPS, ja tie būtu izpildījuši 9. punkta b) apakšpunkta i) vai ii) daļā vai 11A. punktā noteiktos kritērijus sākotnējās atzīšanas dienā;
- e) uzņēmumu, kas iesniedz pirmos atbilstoši SFPS sagatavotos finanšu pārskatus par gada periodu, kas sākas pirms 2006. gada 1. septembra – nepārkāpjot 39. SGS 91. punkta noteikumus, jebkurus finanšu aktīvus un finanšu saistības, ko šis uzņēmums noteicis patiesajā vērtībā, izmantojot peļņu vai zaudējumus, atbilstoši iepriekš norādītajam c) vai d) apakšpunktam, un kas iepriekš noteikti kā pret risku nodrošināti posteņi patiesās vērtības riska ierobežošanas uzskaites attiecībās, pārtrauc noteikt šajās attiecībās vienlaikus ar noteikšanu patiesajā vērtībā, izmantojot peļņu vai zaudējumus.

Finanšu aktīvu vai finanšu saistību noteikšana

- 43A. Uzņēmumam atļauts noteikt iepriekš atzītu finanšu aktīvu vai finanšu saistības kā finanšu aktīvu vai finanšu saistību patiesajā vērtībā, izmantojot peļņu vai zaudējumus, vai kā pārdošanai pieejamu finanšu aktīvu, saskaņā ar 25A. punktu. Uzņēmums atklāj katrā kategorijā noteikto finanšu aktīvu vai finanšu saistību patiesās vērtības to noteikšanas dienā, klasifikāciju un uzskaites vērtību iepriekšējos finanšu pārskatos.